

ČESKÁ REPUBLIKA

R O Z S U D E K

J M É N E M R E P U B L I K Y

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové, a soudců JUDr. Jakuba Camrdy a Mgr. Ondřeje Mrákoty v právní věci žalobce: **VIKTORIAPLAY, a. s.**, se sídlem Nitranská 1, Liberec, zast. Mgr. Karlem Volfem, advokátem se sídlem Jindřicha Plachty 3163/28, Praha 5, proti žalovanému: **Magistrát města Brna**, se sídlem Malinovského nám. 3, Brno, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 26. 6. 2013, č. j. 31 Af 9/2012 – 29,

t a k t o :

- I. Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 26. 6. 2013, č. j. 31 Af 9/2012 – 29, **se zrušuje.**
- II. Rozhodnutí Magistrátu města Brna ze dne 9. 11. 2011, č. j. MMB/0418006/2011 **se zrušuje a věc se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- III. Žalovaný **je povinen** uhradit žalobci k rukám advokáta na náhradě nákladů řízení celkem 20 342 Kč do 30 dnů od právní moci rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím Magistrátu města Brna, odboru rozpočtu a financování (dále jen „žalovaný“) ze dne 9. 11. 2011, č. j. MMB/0418006/2011, bylo na základě ustanovení § 116 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů, zamítnuto odvolání žalobce proti platebnímu výměru Úřadu městské části města Brna, Brno – Líšeň ze dne 9. 9. 2011, č. j. MCLISEN07841/2011/2500/Mikš (dále jen „správce daně“), žalovaný změnil napadeným rozhodnutím prvostupňové rozhodnutí tak, že do odůvodnění rozhodnutí správce daně byly doplněny specifikace zpoplatněného zařízení a platební výměr byl žalovaným potvrzen. Uvedeným platebním výměrem byl žalobci

vyměřen místní poplatek za 1 ks jiného technického zařízení v. č. 07102059 povoleného na adrese Brno, Kotlanova 2162/5, a to za období od 1. 10. 2008 do 31. 12. 2008, v celkové výši 5000 Kč. V odůvodnění svého rozhodnutí žalovaný uvedl, že správce daně přistoupil k vyměření místního poplatku za *provozovaný výherní hrací přístroj* ve smyslu § 10a zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění účinném do 15. 6. 2010, a čl. 2 obecně závazné vyhlášky statutárního města Brna č. 17/1998, o místním poplatku za provozovaný výherní hrací přístroj (dále též jen „obecně závazná vyhláška“), v návaznosti na zákon č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, v tehdy účinném znění (dále jen „zákon o loteriích“). Žalovaný se neztotožnil s hlavní odvolací námitkou žalobce, podle níž jím provozované zařízení místnímu poplatku nepodléhá. Rozhodnutí žalovaného napadl žalobce u Krajského soudu v Brně žalobou, kterou se domáhal zrušení napadeného rozhodnutí i platebního výměru. Rozsudkem krajského soudu ze dne 26. 6. 2013, č. j. 31 Af 9/2012 – 29, byla žaloba zamítnuta.

Krajský soud považoval ve věci za primární zodpovězení otázky, zda místnímu poplatku za provozovaný výherní hrací přístroj ve smyslu zákona o místních poplatcích a obecně závazné vyhlášky podléhaly interaktivní videoloterní terminály (dále jen „VLT“) jako koncové jednotky centrálního loterního systému (dále jen „CLS“) i před novelou zákona o místních poplatcích provedenou zákonem č. 183/2010 Sb., a bylo je tak možné subsumovat pod pojem výherní hrací přístroj. Krajský soud k věci uvedl, že podle § 10a odst. 1 zákona o místních poplatcích, ve znění účinném do 15. 6. 2010, „*poplatku za provozovaný výherní hrací přístroj podléhá každý povolený hrací přístroj*“. Konkretizaci ustanovení zákona o místních poplatcích přinesla v územní působnosti správce poplatku a ve zpoplatňovaném období obecně závazná vyhláška, která upravila podrobnosti vybírání předmětného poplatku, zejména stanovila konkrétní sazbu poplatku, ohlašovací povinnost ke vzniku a zániku poplatkové povinnosti, splatnost, úlevy a případné osvobození od poplatků. Krajský soud považoval za nutné zohlednit skutečnost, že v době zavedení poplatku za výherní hrací přístroj do právního řádu zařízení v podobě VLT na trhu loterních zařízení ještě neexistovala a zákonodárce tak nemohl pojem „VLT“ explicitně uvést do textu zákona o místních poplatcích. Pojem „*jiné technické herní zařízení*“ (dále též jen „JTHZ“) byl do zákona o místních poplatcích vložen až novelou č. 183/2010 Sb., která tak upřesnila předmět poplatkové povinnosti. Z definic výherního hracího přístroje uvedených v zákoně o loteriích a následné novelizace provedené zákonem č. 183/2010 Sb. však krajský soud nedovodil, že by se VLT staly předmětem zpoplatnění až provedenou novelizací, jelikož tato pouze zpřesnila předmět zpoplatnění a nezavedla novou kategorii zpoplatňovaných zařízení. Krajský soud má za to, že VLT tak vždy spadaly pod pojem výherního hracího přístroje. Vzhledem k předmětným definicím a charakteru zařízení ve formě VLT se soud ztotožnil s názorem žalovaného, že obecnost definice podle zákona o loteriích umožňovala podřadit tato zařízení pod pojem výherního hracího přístroje, a to již od okamžiku zavedení místního poplatku do právního řádu, tedy od 1. 1. 1998.

Krajský soud rovněž připomněl nálezy Ústavního soudu ze dne 14. 6. 2011, sp. zn. Pl. ÚS 29/10, ve kterém Ústavní soud zařadil VLT k zařízením výherním hracím přístrojům podobným a sloužícím témuž účelu. Ačkoli se vymezení pojmu VLT nedotýkalo přímo zákona o místních poplatcích, dle krajského soudu má jeho definování Ústavním soudem nutný přesah i do zákona o místních poplatcích a je ve věci stěžovatele aplikovatelné. S odkazem na příslušné internetové stránky, z nichž lze dovodit povahu

pokračování

VLT, dospěl krajský soud k závěru, že jednotlivé koncové VLT umožňují ve smyslu § 1 odst. 1 zákona o loteriích realizovat celý herní proces, a současně byly dle § 50 odst. 3 zákona o loteriích povoleny rozhodnutím Ministerstva financí, tzn., podléhají místnímu poplatku podle ustanovení § 10a odst. 1 zákona o místních poplatcích. Krajský soud taktéž odkázal na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 5. 2013, č. j. 2 Afs 37/2013 - 26, v němž se soud otázkou, zda lze pod pojem JTHZ podřadit provozované videoloterní terminály zabýval, byť pro poplatek za období od 1. 7. 2010; přitom část tohoto rozhodnutí krajský soud citoval.

Krajský soud neshledal důvodnou ani námitku stěžovatele stran svévolného postupu správních orgánů, když na něj uvalily poplatkovou povinnost bez dostatečných podkladů na základě volného uvážení, čímž zasáhly do jeho ústavních práv. Krajský soud konstatoval, že místní poplatky jsou zahrnovány do oblasti daní, které směřují do rozpočtu obce, tudíž při správě místních poplatků je z procesního hlediska postupováno podle ustanovení zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu. Z obsahu správního spisu předloženého žalovaným krajský soud měl za prokázané, že v případě stěžovatele byly splněny všechny tři zákonné předpoklady k tomu, aby byl místní poplatek vyměřen; v postupu správních orgánů krajský soud namítanou nezákonnost neshledal.

Závěrem se krajský soud zabýval i možnou prekluzí práva vyměřit místní poplatek. Krajský soud zdůraznil, že, jestliže obecně závazná vyhláška obsahovala ustanovení umožňující stanovit poplatek ve tříleté prekluzivní lhůtě, existovala tak možnost správce poplatku vyměřit poplatek až do uplynutí tříleté prekluzivní lhůty. S ohledem na uvedené skutečnosti krajský soud konstatoval, že poplatek byl žalobci vyměřen před uplynutím prekluzivní lhůty pro vyměření poplatku.

Žalobce (stěžovatel) napadl rozsudek městského soudu včasnou kasační stížností, kterou opřel o důvody uvedené v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s.

Obsah kasační stížnosti

Stěžovatel rozsudku krajského soudu, s odkazem na judikaturu Ústavního soudu, vytýká především jeho nepřezkoumatelnost. Krajský soud dle stěžovatele adekvátně nevyhodnotil klíčovou žalobní námitku, zda v období od 1. 8. 2008 do 31. 12. 2008 předmětem místního poplatku za provozovaný výherní hrací přístroj bylo funkčně nedělitelné herní zařízení v podobě CLS, resp. JTHZ. Stěžovatel poukazuje na rozdílná znění zákona o místních poplatcích, kdy pojem JTHZ byl do zákona o místních poplatcích zaveden až novelizací provedenou zákonem č. 183/2010 Sb., s účinností od 16. 6. 2010. Do té doby znal zákon o místních poplatcích pouze místní poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj, tedy nemohl stanovovat poplatkovou povinnost za provozování JTHZ. JTHZ jsou technická zařízení zcela jiná a odlišná od výherních hracích přístrojů (dále též jen „VHP“), která jsou navíc povolována Ministerstvem financí podle jiného právního předpisu pro jejich složitost a odlišnost od VHP, a nelze je tedy bez dalšího podřazovat pod VHP. Krajský soud v napadeném rozhodnutí však dovodil, že nejen CLS, nýbrž i VLT je možno podřadit pod pojem výherního hracího přístroje již od zavedení místního poplatku do právního řádu, tedy od 1. 1. 1998.

Nedostatek napadeného rozhodnutí spatřuje stěžovatel mimo jiné v tom, že namísto toho, aby krajský soud podrobil napadená rozhodnutí správních orgánů dostatečnému přezkumu, a to z hlediska skutkového i právního a následně rozhodl na podkladě takto získaných zjištění za použití vlastních závěrů a vlastní argumentace, krajský soud doslovně přepsal odůvodnění rozhodnutí vydaného Nejvyšším správním soudem v jiné věci, na kterou dopadá i zcela jiná právní úprava, což stěžovatel považuje z důvodu namítané nepřezkoumatelnosti za nezákonný postup. Základním argumentem stěžovatele totiž od začátku bylo právě to, že na JTHZ zákon o místních poplatcích ve znění do 15. 6. 2010 (a tedy ani poplatková povinnost) nedopadá, přičemž se nejedná ani o notorietu, ani se na věc výslovně nevztahuje zákonná definice. Za této situace měl krajský soud dle názoru stěžovatele nejprve přesně zjistit skutkový stav, posoudit (a náležitě odůvodnit), proč se má poplatková povinnost v rozhodném období vztahovat na JTHZ, když zákon tuto povinnost nestanoví, a následně teprve přejít k samotnému rozhodnutí o žalobě.

Stěžovatel nesouhlasí s extenzivním výkladem správních orgánů obou stupňů, k němuž se v napadeném rozhodnutí přiklonil i krajský soud, že „výherním hracím přístrojem“ se ve smyslu zákona o místních poplatcích, ve znění platném do 15. 6. 2010, rozuměla všechna zařízení splňující definici uvedenou v § 2 písm. e) zákona o loteriích, a všechna tak byla předmětem místního poplatku již od 1. 1. 1998, bez ohledu na to, co výslovně zákon stanovil. Stěžovatel v této souvislosti rovněž poukázal na nález Ústavního soudu ze dne 14. 6. 2011, sp. zn. Pl. ÚS 29/10, citovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí. Ústavní soud se v tomto nálezu zabývá striktně pojmem VHP v rámci zákona o loteriích, a to ve vztahu k regulaci umístění VHP a VLT obcí v rámci jejího území, nikoliv celkovým používáním definice VHP v rámci českého právního řádu.

Stěžovatel zdůraznil, že zákon o místních poplatcích používá jinou terminologii a jiné pojmy, odlišné od zákona o loteriích. Na podporu svých tvrzení stěžovatel dodává, že i zákon o místních poplatcích, ve znění účinném od 16. 6. 2010, jednoznačně rozlišoval mezi dvěma různými technickými zařízeními s odlišným režimem - VHP a JTHZ. Zákon o místních poplatcích, ve znění účinném od 16. 6. 2010, proto JTHZ pojmově separoval od VHP a vytvářel jim odlišné režimy. Zařazení JTHZ do samostatné skupiny (vedle VHP) s vlastním povolovacím režimem reflektuje i Ústavní soud ve svém nálezu. Stěžovatel se proto domnívá, že aplikace uvedené argumentace Ústavního soudu nebyla v daném případě správná. Nález Ústavního soudu totiž dle názoru stěžovatele nedává všeobecný klíč k interpretaci, které zařízení je VHP a které již nelze pod tento pojem zahrnout.

Relevantní protiargument nepředstavuje dle stěžovatele ani obecný odkaz krajského soudu na internetové portály www.wikipedia.cz a www.vyherni-automaty.info, na které soud v odůvodnění napadeného rozhodnutí odkazuje, aniž by však blíže specifikoval, co konkrétně tyto odkazy prokazují. Stěžejní pro určení poplatkové povinnosti je dle názoru stěžovatele výhradně znění zákona v rozhodném období platné a účinné, a to zejména z důvodu zajištění právní jistoty poplatníků. Názor stěžovatele ohledně zpoplatnění JTHZ v konečném důsledku potvrdila právě legislativa, když teprve novelizací zákona o místních poplatcích provedenou zákonem č. 183/2010 Sb. byla s účinností od 16. 6. 2010 stanovena povinnost platit místní poplatek za JTHZ. Z této právní úpravy lze jednoznačně *a contrario* dovodit, že před účinností této novely nebyly jednotlivé koncové VLT předmětem místního poplatku.

pokračování

Závěrem stěžovatel uvedl, že jelikož zákon o místních poplatcích, ve znění účinném do 15. 6. 2010 obcím neumožňoval vybírat místní poplatky za koncové VLT, správní orgány tak při vyměřování místního poplatku měly postupovat výhradně v intencích tohoto zákona a v souladu s principy stanovenými v čl. 11 odst. 5, resp. čl. 4 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. Krajský soud se navíc neřídil nálezem Ústavního soudu ze dne 7. 7. 2003, sp. zn. IV. ÚS 40/03, resp. ze dne 24. 2. 2004, sp. zn. II. ÚS 242/02, podle kterých ze zásad spravedlivého procesu vyplývá mimo jiné povinnost obecných soudů svá rozhodnutí odůvodnit, reagovat na uplatněné námitky a vysvětlit jejich případné odmítnutí. Stěžovatel má však za to, že se krajský soud nevypořádal s jeho námitkami uplatněnými v žalobě a následně v podané replice k vyjádření žalovaného ohledně nezákonného vyměření poplatku a nezákonného použití plateb, jakož i s námitkami týkajícími se technických parametrů technického zařízení provozovaného stěžovatelem.

Ze všech uvedených důvodů stěžovatel navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek, rozhodnutí žalovaného a platební výměr správce daně zrušil.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti odkázal na obsah spisu krajského soudu a s ohledem na to, že žalovaný má rozsudek krajského soudu za správný, navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozsudku (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), je podána osobou oprávněnou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.), a je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

Nejvyšší správní soud dále přistoupil k posouzení kasační stížnosti v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů, přičemž zkoumal, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

Pokud jde o námitku nepřezkoumatelnosti rozsudku krajského soudu [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.], která má spočívat v tom, že se krajský soud nevypořádal s některými žalobními námitkami, neshledal ji Nejvyšší správní soud důvodnou. Je pravdou, že na námitku stran technických parametrů stěžovatelem provozovaného VLT krajský soud reagoval víceméně odkazem na judikaturu a internetové zdroje, z odůvodnění napadeného rozsudku je ale zřejmé, že krajský soud technické aspekty zohlednil při úvaze o definici VHP a VLT. Krajský soud srozumitelně vysvětlil, že při posouzení předmětu poplatkové povinnosti vycházel ze znění § 10a zákona o místních poplatcích před novelou provedenou zákonem č. 183/2010 Sb. a § 2 písm. e) a 17 odst. 1 zákona o loteriích, což uzavřel s tím, že VLT se nestaly předmětem zpoplatnění až uvedenou novelizací, neboť tou pouze došlo ke zpřesnění předmětu zpoplatnění. Krajský soud se rovněž, byť stručně, vypořádal v intencích rozsahu a určitosti uplatněných námitk nezákonného vyměřování daní a

poplatků a nezákonného použití plateb na úhradu místního poplatku, přičemž v závěru rozsudku se soud dostačujícím způsobem zabýval i možnou prekluzí práva vyměřit místní poplatek. Stížnostní námitka poukazující na nepřezkoumatelnost rozhodnutí krajského soudu v této otázce tedy nemůže uspět, jiná věc je, zda je právní závěr, k němuž nejprve dospěl ve svém rozhodnutí žalovaný a který posléze (pokud jde o subsumpci VLT pod místní poplatek za VHP) aproboval krajský soud, také správný. To je předmětem dalšího posouzení Nejvyššího správního soudu.

Stěžovatel v rámci hlavní argumentace kasační stížnosti, naplňující důvod podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., nesouhlasí se způsobem interpretace a aplikace ustanovení § 10a odst. 1 zákona o místních poplatcích, v rozhodném znění. Za prvé, stěžovatel namítá, že zákon o místních poplatcích do doby před novelizací provedenou zákonem č. 183/2010 Sb. poplatkovou povinnost za JTHZ nestanovoval. Skutečnost, že zákon tento typ zařízení nezaplatňoval a stanovil poplatkovou povinnost pouze na zařízení podobající se CLS nemůže automaticky znamenat, že by se poplatková povinnost vztahovala jak na VHP, tak na JTHZ. Za druhé, extenzivním výkladem zákona o místních poplatcích správcem daně a krajským soudem došlo k porušení principů správy daně a poplatků, zejména principu zakotveného v čl. 11 odst. 5 Listiny.

Nejvyšší správní soud považuje za vhodné zrekapitulovat alespoň stručně historický vývoj dotčené právní úpravy, jakkoli proti shrnutí krajského soudu v této otázce stěžovatel nebrojí, neboť závěry vyplývající z posouzení této otázky jsou zásadní i pro kasační námitky vznesené samotným stěžovatelem.

Pro posouzení věci je rozhodné, že zákon o místních poplatcích ve znění účinném do 15. 6. 2010 upravoval v ustanovení § 1 oprávnění obcí vybírat místní poplatek toliko za provozovaný výherní hrací přístroj. V ust. § 10a uvedeného zákona v rozhodném období bylo stanoveno: (1) *[p]oplatku za provozovaný výherní hrací přístroj podléhá každý povolený hrací přístroj. Obec není povinna poskytnout osvobození od tohoto poplatku.* (2) *Poplatek za výherní hrací přístroj platí jeho provozovatel.* (3) *Sazba poplatku za každý výherní hrací přístroj na tři měsíce činí od 1000 Kč do 5000 Kč.*

Pojem JTHZ vnesl do zákona o místních poplatcích zákon č. 183/2010 Sb., kterým se mění zákon č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 290/2002 Sb., o přechodu některých dalších věcí, práv a závazků České republiky na kraje a obce, občanská sdružení působící v oblasti tělovýchovy a sportu a o souvisejících změnách a o změně zákona č. 157/2000 Sb., o přechodu některých věcí, práv a závazků z majetku České republiky, ve znění zákona č. 10/2001 Sb., a zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů. Ustanovení § 1 a 10a zákona o místních poplatcích, ve znění po uvedené novele, rozšiřovalo předmět místního poplatku za provozovaný výherní hrací přístroj. S účinností od 16. 6. 2010 *[p]oplatku za provozovaný výherní hrací přístroj podléhá každý povolený hrací přístroj nebo jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí.* Ústavní konformitu přijetí této novely zákona o místních poplatcích posuzoval též Ústavní soud (viz nálezn. sp. zn. Pl. ÚS 6/12, publ. pod č. 39/2013). Právní úprava zavedená zákonem č. 183/2010 Sb. však v praxi narazila na pochybnosti ohledně definice pojmu JTHZ, a tím pádem také polemiku

pokračování

o oprávnění obecních úřadů, jakožto správců daně, vybírat předmětný místní poplatek za VLT. Tyto pochybnosti ukončila, s účinností od 14. 10. 2011, novela zákona o loteriích, provedená zákonem č. 300/2011 Sb., která novelizovala nejen zmiňovaný zákon, ale i zákon o místních poplatcích. Nově byl zpřesněn předmět místního poplatku dle § 10a tak, že mu podléhal nejen každý povolený *výherní hrací přístroj* [§ 2 písm. e) zákona o loteriích], ale i každý *koncový interaktivní videoloterní terminál* [§ 2 písm. l) zákona o loteriích] a každé herní místo lokálního herního systému [§ 2 písm. n) zákona o loteriích]. Do té doby tedy panovala terminologická nekonzistence mezi zákonem o místních poplatcích a zákonem o loteriích, neboť pojem *jiné technické herní zařízení* nebyl zákonem o loteriích používán. Zákonem č. 458/2011 Sb., o změně zákonů souvisejících se zřízením jednoho inkasního místa a dalších změnách daňových a pojistných zákonů, kterým byl novelizován jak zákon o místních poplatcích, tak (částečně i) zákon o loteriích, byl § 10a zákona o místních poplatcích k 31. 12. 2011 zcela derogován.

Termín „*jiné technické herní zařízení*“ tedy v zákoně o místních poplatcích před provedenou novelou ani v zákoně o loteriích v rozhodném znění nebyl nijak definován. V projednávané věci měl tedy správce poplatku oprávnění vybírat poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj, přičemž dle § 10a uvedeného zákona tomuto poplatku podléhá „*každý povolený hrací přístroj*“. Pro doplnění výše uvedeného je nutno rovněž uvést, že zákon o loteriích před novelou provedenou zákonem č. 300/2011 Sb. obsahoval v § 17 odst. 1 pouze definici VHP (*kompaktní, funkčně nedělitelné a programově řízené technické zařízení s ovládáním určeným pouze pro jednoho hráče. U výherního hracího přístroje s programovým vybavením umožňujícím současnou hru na více hracích místech více hráčům je každé takové hrací místo rovněž považováno za samostatný výherní hrací přístroj*), přestože se v rámci technologického vývoje objevila nová generace herních zařízení, CLS s koncovými VLT. Nicméně přestože zákon o loteriích před 1. 1. 2012 pojem CLS, resp. VLT explicitně neupravoval, na základě zmocňovacího ustanovení § 50 odst. 3 umožňoval jejich provoz na základě povolení Ministerstva financí.

Nejvyšší správní soud považuje za vhodné předeslat, že se např. ve svých rozsudcích ze dne 31. 5. 2013, č. j. 2 Afs 37/2013 – 26, ze dne 13. 6. 2013, č. j. 2 Afs 27/2013 – 34 a č. j. 2 Afs 28/2013 – 34, ze dne 14. 6. 2013, č. j. 2 Afs 26/2013 – 34, ze dne 18. 7. 2013, č. j. 1 Afs 55/2013 – 37, v případě stěžovatele konkr. též v rozsudcích ze dne 30. 8. 2013, č. j. 5 Afs 21/2013 – 23, č. j. 5 Afs 22/2013 – 23, č. j. 5 Afs 23/2013 – 19 a dalších zabýval otázkou, zda lze pod pojem JTHZ dle zákona o místních poplatcích, ve znění od 16. 6. 2010, podřadit jednotlivé koncové VLT. V uvedených rozsudcích zdejší soud dospěl k závěru, že aby bylo možno považovat technické zařízení za tzv. JTHZ ve smyslu zákona o loteriích, musí takové zařízení do určité míry naplnit vlastnosti výherního hracího přístroje. Jak však Nejvyšší správní soud dále dovodil, na JTHZ nelze klást stejné požadavky jako na výherní hrací přístroje (např. pokud jde o požadavek kompaktnosti). V takovém případě by nebylo třeba konstruovat vedle výherních hracích přístrojů novou kategorii JTHZ. Zákonodárce dal svým postupem při projednávání zákona č. 183/2010 Sb. jasně najevo vůli postavit na roveň hrací přístroje a VLT jakožto JTHZ, a to právě z hlediska poplatkové povinnosti potencionálně stanovené místní samosprávou. Byť Nejvyšší správní soud předesílá, že v uvedených rozsudcích se vyslovil k otázce předmětu místního poplatku dle § 10a zákona o místních poplatcích, ve znění účinném od 16. 6. 2010, otázka rozdílnosti VHP a JTHZ se vztahuje i k projednávané věci.

Nejvyšší správní soud se neztotožňuje se závěrem krajského soudu, dle kterého se VLT stal předmětem zpoplatnění již od okamžiku zavedení místního poplatku za provozovaný VHP do právního řádu, tedy od 1. 1. 1998. Nejvyšší správní soud konstatuje, že tento názor nenachází v dikci citovaného ustanovení žádnou oporu. Nejvyšší správní soud je v této úvaze veden povahou předmětu místního poplatku před novelou provedenou zákonem č. 183/2010 Sb.; předmětem poplatku podle § 10a zákona o místních poplatcích v rozhodném znění je právě VHP.

Nejvyšší správní soud má tedy za to, že poplatek je nutno vyměřit tak, aby se shodoval s předmětem poplatku, vymezeným v zákoně o místních poplatcích, tzn. nelze uložit místní poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj za jiné, byť výherní zařízení. Pro tento výklad svědčí také čl. 11 odst. 5 Listiny, který stanoví, že „daně a poplatky lze ukládat jen na základě zákona. Z tohoto článku Listiny je zřejmé, že ústavodárce chtěl zabránit situaci, kdy by výběr daní a poplatků závisel na libovůli správního orgánu. Zákonným podkladem pro zavedení místních poplatků je § 1 zákona o místních poplatcích, který obsahuje taxativní výčet místních poplatků, žádné jiné poplatky než v tomto zákoně uvedené nelze vybírat. Z toho plyne povinnost přijmout takový výklad § 10a zákona o místních poplatcích, ve znění účinném do 15. 6. 2010, který obce opravňuje k uložení místního poplatku za VHP, splňují-li tato zařízení zároveň definici dle § 17 odst. 1 zákona o loteriích, v rozhodném znění.

Opačný výklad, jak již bylo řečeno, by ponechával prostor pro libovůli při ukládání poplatkové povinnosti, což nelze s odkazem na čl. 11 odst. 5 Listiny ve spojení s čl. 2 odst. 3 Ústavy České republiky a jemu korespondujícím čl. 2 odst. 2 Listiny připustit (obdobně viz nálezy Ústavního soudu České republiky ze dne 18. 9. 1996, sp. zn. II. ÚS 186/95, publ. pod č. 83/1996 Sb. ÚS).

Stěžovatel byl tedy úspěšný se svou kasační námitkou brojící proti nesprávnému výkladu § 10a zákona o místních poplatcích ve znění před novelou provedenou zákonem č. 183/2010 Sb. Nejvyšší správní soud tudíž nepovažuje za nutné zabývat se zbývajícími kasačními námitkami či argumenty stěžovatele, neboť pouze doplňovaly zmíněnou stěžejní kasační námitku a v situaci, kdy stěžovatel s touto stěžejní námitkou uspěl, by jejich posouzení na další průběh řízení před krajským soudem ani před správními orgány nemělo žádný vliv. V návaznosti na výše uvedené totiž dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že způsob stanovení poplatku v platebním výměru a rozhodnutí žalovaného je nezákonný, neboť vychází z nezákonné aplikace § 10a zákona o místních poplatcích, ve znění účinném do 15. 6. 2010. Proto bylo na místě, aby krajský soud z těchto důvodů rozhodnutí žalovaného (případně i platební výměr) zrušil. Pokud tak neučinil, jedná se o pochybení, na které dopadá kasační důvod uvedený v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

S ohledem na skutečnosti výše uvedené je zřejmé, že rozsudek krajského soudu nemůže z hlediska zákona obstát. Protože vytýkané vady platebního výměru, potažmo odvolacího rozhodnutí, měly bez dalšího vést ke zrušení rozhodnutí žalovaného, došlo by pouhým zrušením napadeného rozsudku v dalším řízení před krajským soudem jen k přenesení právního názoru zdejšího soudu na žalovaného, a to současně se zrušením jeho rozhodnutí. Nejvyšší správní soud proto využil svého oprávnění zrušit rozsudek krajského

pokračování

soudu (§ 110 odst. 1 s. ř. s.) bez toho, že by mu věc vrátil k dalšímu řízení, přičemž z důvodu procesní ekonomie zrušil též rozhodnutí žalovaného, jak mu to umožňuje ustanovení § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. Tomuto orgánu také vrátil věc k dalšímu řízení, za přiměřeného použití § 78 odst. 4 s. ř. s.; v něm bude žalovaný vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 78 odst. 5 s. ř. s., § 120 s. ř. s.).

Nejvyšší správní soud je posledním soudem, který o věci rozhodl, a proto musí rozhodnout o náhradě nákladů celého soudního řízení. Podle § 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., má úspěšný stěžovatel právo na náhradu důvodně vynaložených nákladů proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V nyní posuzované věci je procesně úspěšným stěžovatel, proto mu proti žalovanému právo na náhradu nákladů řízení náleží. Tyto náklady (za řízení před krajským soudem i před kasačním soudem) jsou tvořeny především částkou za zaplacený soudní poplatek v celkové výši 8000 Kč. Ohledně nákladů zastoupení vycházel zdejší soud z toho, že v řízení o žalobě i o kasační stížnosti byly provedeny 3 úkony právní služby (písemné podání kasační stížnosti, převzetí zastoupení před krajským soudem a podání žaloby), tj. 3 x 3100 Kč [podle § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, ve znění účinném do 31. 12. 2013 (advokátní tarif)]. Soud dále přiznal stěžovateli náhradu hotových výdajů, která činí podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu 300 Kč za jeden úkon právní služby, tedy 3 x 300, celkem 900 Kč. Celkem náklady řízení činí 10 200 Kč; protože advokát Mgr. Karel Volf doložil, že je plátcem DPH, zvyšují se náklady řízení o částku 2142 Kč, odpovídající dani, kterou je povinen odvést z odměny za zastupování podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů. Celkem tak náklady řízení tvoří částka 12 342 Kč + zaplacené soudní poplatky ve výši 8000 Kč tj. celkem 20 342 Kč.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 13. února 2014

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu